

Střetnutí s Němci

Jednou večer jsme seděli na návštěvě u sousedů. Začalo se vyprávět, jaké to bylo za druhé světové války na Bečvách. Dozvěděla jsem se, že v Beskydech působila partyzánská brigáda Jana Žižky pod vedením Janko Ušiaka. Náčelníkem štábu byl Dajan Bojanovič Murzin, který pocházel z Gruzie. Partyzáni měli pod Kněhyní u Čertova mlýna zemljanku. 11. listopadu 1944 byl úkryt partyzánů vyzrazen a došlo k přestřelce mezi gestapem a partyzány.

O tom, co se dělo, bych vám chtěla vyprávět tento příběh:

Ráno se pod Čertovým mlýnem probudili partyzáni do pošmorného dne. Nálada v bunkru byla mizerná. Janko vyšel ven, rozhlédl se a zdálo se mu, že z údolí se ozývají psi a němčina. Vběhl do bunkru a zvolal: „Vyzerá to, že na nás tiahnu Němci, asi nás niekto prezradil!“ Všichni vykřikli: „To není možné!“ A vyběhli ven.

Podívali se dolů do údolí, na bílém sněhu se pohybovala řada černých teček. Totéž viděli i z druhé strany od Martiňáku. Joža zvolal: „To sú Němci, je jich jak much!“ Jindra vykřikl: „Vypadá to na gestapo!“ Někdo sa přidal: „Majú aji samopaly, eště že nemajú psy.“

Murzin přecházel nervózně sem a tam a přemýšlel. Otočil se k Jankovi s dotazem: „Štó budeme robiť?“ Janko se obrátil na všechny a zavelel: „Nič sa neďá robiť. Němce sú blízko, už nemôžeme utíeť. Musíme sa brániť.“ Všichni začali zmateně pobíhat. Někdo převrhl plecháček s čajem, každý hledal svou zbraň a náboje. Zalehli na určená místa a čekali.

Možná to trvalo hodinu, možná dvě, ale někomu se to zdálo dlouho, než se objevili první vojáci. Joža to nevydržel, namířil na prvního vojáka a vystřelil. Padl k zemi. V tom okamžiku se spustila střelecká kanonáda. Kulky svištěly vzduchem, kulometry rachotily a ozývaly se výkřiky raněných. Janko mířil na velitele gestapa, chtěl vystřelit, když ho něco silně štíplo do ruky. Zbraň mu vypadla. Murzin mu šel na pomoc, ale byl zasažen do nohy. Věděli, že nemají šanci a dali se na útěk. Asi padesát metrů běželi vedle sebe. Když Murzin zjistil, že už nemůže, padl na zem. Vykřikl na Janka: „Uběgáj, já nemôžem“. Janko se otočil, a když viděl plazícího se Murzina, popřál mu štěstí a utíkal hustým mlázím co nejdál od bojiště.

Murzin věděl, že má jen malou naději na přežití, a plazil se co nejdál do hustého mláží. Tam zalehl a čekal. Zdálo se mu to jako věčnost, než střelba utichla. Ozvaly se kroky: „Ist irgendjemand dort?“ Murzin ani nedýchal. Možná se modlil, aby ho nikdo neviděl ani neslyšel: „Niemand“. A kroky se vzdalovaly. Všude bylo ticho a bílo. Murzin ležel, najednou ho probudily hlasy. Nejprve se lekl, že jsou to opět Němci, ale když se zaposlouchal, slyšel muže mluvit česky. Váhal, jestli má volat o pomoc, ale věděl, že by v lese sám přes noc zmrzl. Tak se rozhodl a volal: „Pomóc, Pomóc!“. Lesní dělníci ho uslyšeli, našli a zjistili, že má postřelenou nohu, ale také chvíli váhali a přemýšleli: „Co s ním budeme dělat? Necháme ho tady? Kdyby nás s ním našli, tak nás vsecky zabijí. Ale vždyť je to člověk, musíme ho zachránit“. Udělali lůžko ze smrkových větví, položili Murzina na něj a dovezli ho do chalupy Tkáče na Podolankách. Ránu mu ošetřili, jak nejlépe uměli. Tkáč trnul tři dny hrůzou, že přijdou Němci, a přemýšlel, kam Murzina ukrýt. Nakonec vykopal asi 80 metrů od chalupy tři čtvrtě metru hlubokou jámu, vystlal ji větvemi ze smrku a Murzina tam přenesl. Nad ním z klestí vytvořil hromadu, takže to vypadalo jako hromada, kterou dělávají lesní dělníci při kácení a uklízení paseky.

Murzin v jámě strávil šest týdnů. Určitě zažil spoustu strachu i zimy, protože v listopadu není v Beskydech žádné teplo. Hladem netrpěl. Tkáč mu nosil pravidelně jídlo a pití. Po šesti týdnech se pro

Otepková Šárka, 9.B

něj stávil skupina partyzánů. Všichni odešli na Vsetínsko na Ploštinu. Ještě než Murzin odešel, zastavil se za Tkáčem a možná mu řekl tuto větu: „Děkuji ti, zachránil jsi mi život. Jsem tvým dlužníkem. Tkáč ho objal: „To by udělal každý. Šťastnou cestu.“

Myslím si, že každý by to asi neudělal, protože ten, kdo pomáhal partyzánům, vystavil sebe i svou rodinu velkému nebezpečí - hrozila poprava, nebo vězení. Také si myslím, že když viděl Tkáč Murzina s partyzány odcházet, spadl mu velký kámen ze srdce a byl rád, že to dopadlo takhle. Takových „malých - velkých hrdinství“ bylo určitě za války hodně, ale nikdy se to nikdo nedozvěděl.